

Izvedba

Kako organizirati zelene športne aktivnosti in dogodke

Kako šport vpliva na okolje

Vsako naše dejanje vpliva na našo okolico, ne glede na to, ali to opazimo ali ne. Nekatera dejanja bolj vplivajo na okolje kot druga. Pri športu ni nič drugače. Vsak šport drugače vpliva na okolje, odvisno od športa. V zadnjih desetletjih je bilo več ozaveščenosti o okoljski industriji, vendar v športni industriji v tem pogledu ni bilo opaziti veliko sprememb.

ZN so obravnavali pomembno vlogo, ki jo ima lahko šport v prihodnosti podnebnih sprememb, tako z vplivom, ki ga ima šport v družbi, kot z vplivom športa samega. Športi so precej obsežno področje in se zelo razlikujejo, kar pa ne pomeni, da bi moral odgovornost in ukrepanje prevzeti samo najbolj okolju neprijazen šport. V vsakem športu je mogoče sprejeti ukrepe za zmanjšanje emisij in vpliva na okolje, tako na profesionalni kot na amaterski ravni. Ko gledamo na profesionalni šport, je pomembno upoštevati tudi vpliv gledalcev, saj ti prav tako štejejo kot učinek športa. Tako je skupen izračun pokazal, da je bilo na olimpijskih igrah v Rio v ozračje izpuščenih 3,6 milijona ton ogljikovega dioksida in 2,16 milijonov na svetovnem prvenstvu v nogometu v Rusiji leta 2018⁶. Enostavno se je osredotočiti le na negativne vplive športa in na splošen vpliv na okolje. Pomembno pa je upoštevati tudi pozitiven učinek. Sails of Change trdi, da športi na prostem povečujejo povezanost med ljudmi in okoljem okoli njih. Ta povezava med ljudmi in naravo se je z velikim številom prebivalcev, ki živijo v mestih brez vsakdanje interakcije z zelenimi površinami, izgubila⁷.

Dobre prakse

Dobro je poznati ukrepe, ki se izvajajo v športni industriji v zadnjih nekaj letih na mednarodni ravni, kot so olimpijske igre, katerih cilj je biti ogljično negativen na olimpijskih igrah leta 2030⁸. To kaže, da se na najvišji ravni športa izvajajo ukrepi za boj proti okoljskim spremembam, vendar se izvajajo tudi ukrepi na lokalni ravni. Nekateri prakse na lokalni ravni predstavljajo spremembe v strukturah športnih klubov, kot je npr. Forest Green Rovers. Spremenili so infrastrukturo kluba, da bi bila bolj okolju prijazna⁹. Drugi klubi in industrija so se morali spremeniti zaradi podnebnih sprememb, kot so npr. igrišča za golf v Las Vegasu, kjer so zaradi pomanjkanja oskrbe z vodo zamenjali travo z umetno travo, da bi zmanjšali porabo vode. Vsi ti ukrepi so lahko vodilo drugim klubom, ki jih s prilagoditvijo povzamejo kot svoje¹⁰.

Več informacij najdete v [Priročniku usposabljanja za šport in okolje – Modul 4](#).

⁶[Youth Envoy- Environment Climate Change](#)

⁷[Sports and Nature on the Same Team](#)

⁸[Addressing Climate Change Through Sport, UN](#)

⁹[Another Way- FGR](#)

¹⁰[New golf courses can't use Colorado River water, Las Vegas board says](#)

Potencial športa za okoljsko udejstvovanje

V tem delu je poudarjen potencial športnega udejstvovanja pri ohranjanju okolja in trajnostnem razvoju. Šport je priznan kot učinkovito orodje za doseganje globalnih ciljev, kot sta boj proti podnebnim spremembam in spodbujanje socialne vključenosti. Združeni narodi so sprejeli akcijski okvir »Šport za podnebje«, katerega namen je zmanjšati emisije v športnem sektorju in dvigniti ozaveščenost glede podnebnih sprememb. Ključno vlogo pri spodbujanju trajnostnega razvoja s športom je prevzel tudi Mednarodni olimpijski komite.

Šport in cilji trajnostnega razvoja (SDG)

Šport lahko prispeva k različnim ciljem trajnostnega razvoja (SDG), vključno z zdravjem in blaginjo, enakostjo spolov, kakovostnim izobraževanjem, trajnostnim razvojem, socialno vključenostjo ter mirom in pravičnostjo. Poleg tega ima lahko šport pomemben okoljski potencial, kot je spodbujanje zelene infrastrukture, trajnostnega prometa, zmanjševanja odpadkov, energetske učinkovitosti, ohranjanja in obnove ter zelenih inovacij.

Za doseganje trajnostnega razvoja s športom je nujno sodelovanje in partnerstvo med različnimi deležniki. Športne organizacije, oblasti in druge zainteresirane strani bi morale razviti trajnostne strategije, ki se osredotočajo na trajnostne prakse, sodelovanje skupnosti in vključenost. Politike, ki spodbujajo sodelovanja in partnerstva ter sodelovanje vseh deležnikov, so ključne za pospešitev napredka k trajnostnemu razvoju s športom.

Okoljske pobude v športu

Okoljske pobude v športu so dobile zagon z organizacijami, kot so Mednarodni olimpijski komite, UEFA in Sport and Sustainability International (SandSI) ter druge krovne organizacije. Prizadevamo si zmanjšati vpliv športnih dogodkov in prizorišč na okolje, spodbujati trajnost v dobavni verigi športne industrije ter mobilizirati navijače in športnike, da podprejo trajnostne skupnosti.

Okolju prijazno načrtovanje športne infrastrukture je pomembno za čim manjši vpliv na okolje. To vključuje izbiro lokacije, trajnostno zasnovo, zeleno krajino, ravnanje z vodo in odpadki. Z izvajanjem trajnostnih praks lahko športni objekti zmanjšajo svoj okoljski odtis in spodbujajo trajnost.

Pri načrtovanju športne infrastrukture v naravi in grajenih območjih je treba upoštevati dejavnike, kot so odpornost naravnega okolja, prometna povezanost in organiziranje dejavnosti, ki bo prijazno do narave in okolja. Zagotavljanje ustreznih in privlačnih športnih objektov v naseljenih območjih lahko pomaga zmanjšati potrebo po prevozu in spodbuja telesno dejavnost prebivalcev.

Na splošno so potenciali vključitve športa v zeleni, trajnostni razvoj pomembni. Vlagajo se veliki napori, da bi izkoristili veliko moč športa, ki jo ima za reševanje globalnih izzivov in ustvarjanje bolj trajnostne prihodnosti.

Več informacij najdete v [Priročniku usposabljanja za šport in okolje – Modul 5](#).

Načrtovanje in izvedba zelenih športnih dogodkov

Trajnost je proces, ne stanje, pravzaprav večina vidikov športnega sektorja morda nikoli ne bo dosegla točke prave okoljske trajnosti. Posledično se okoljska trajnost razume kot zaveza doslednemu napredku k ciljem trajnostnega razvoja (SDG) z zmanjšanjem ogljičnega odtisa in smiselnim vključevanjem v nenehna prizadevanja športnega sektorja za ublažitev okoljskih tveganj, zlasti tistih, povezanih s športnimi dogodki.

V tem poglavju lahko najdete namige in smernice, ki jih lahko uporabite pri financiranju, izbiri prizorišča in storitev, možnostih prevoza in komunikaciji dogodkov. Upoštevajte, da so ti ukrepi namenjeni kot vzpodbuda za začetek, zato ne vključujejo vseh možnih ravnanj in ukrepov.

Začetek

Preden se poglobite v svoj organizacijski načrt, je pomembno vedeti in razumeti pomen spodbujanja trajnostnega dogodka. Vprašanja »zakaj«, bodo vodilo vaših odločitev in dejanj. Te »zakaj-e« je mogoče bolje razumeti z iskanjem povezav med:

- a. interesi in pričakovanji vaših deležnikov
- b. temeljnimi vprašanji trajnosti povezanimi z vašim športom in vašim dogodkom
- c. tveganji in priložnostmi

Vključevanje deležnikov (tj. posameznikov ali skupin, ki imajo interes za katero koli odločitev ali dejavnost, povezano z vašim dogodkom, kot so lokalne oblasti, sponzorji, športniki, mediji, nevladne organizacije in dobavitelji, (glejte prejšnje poglavje za podrobnosti) v odprt dialog, predstavlja enega najučinkovitejših načinov za preprečevanje pasivnosti v medsebojnem sodelovanju in vzpostavljanje skupnega interesa pri ustvarjanju rešitev. Torej, naredite seznam deležnikov, ki:

- a. vplivajo na upravljanje dogodka
- b. imajo veliko strokovnega znanja, ki ga lahko delijo
- c. bodo vaša dejanja najverjetneje vplivala nanje, jih poslušajte, vključite njihove komentarje v svoj akcijski načrt in javno predstavite njihov prispevek.

Za prepoznavanje vprašanj trajnosti, povezanih s potencialnim gospodarskim, okoljskim in družbenim vplivom vašega dogodka:

- razmislite o ciljih vašega dogodka in glavnih potrebnih aktivnostih,
- opredelite potrebne vire, prizorišča, prevozi, ravnanju z odpadki, ekonomski vrednosti in njihovi distribuciji ter vplivu na skupnost kjer bo dogodek,
- delite svoje zamisli in pridobite povratne informacije od ustreznih deležnikov, ki ste jih že vključili v svoj dogodek.

Nazadnje morate oceniti morebitna trajnostna tveganja in priložnosti, povezane z delovanjem vašega dogodka/dejavnosti, ki so lahko:

- strateški, na primer škoda ugledu
- finančne, npr. pridobivanje sponzorjev
- naravne in »višja sila«, npr. požar, poplave, bojkot/stavka
- operativni, npr. logistika, varnost, lokacije

Priporočila za zelene športne dogodke

Po evidentiranju vaših deležnikov, vaših potreb, izzivov in priložnosti bi morali imeti predstavo o tem, kako pristopiti k vašemu dogodku. Namen tega poglavja je predstaviti zelena priporočila za ključne vidike dogodka. Upoštevajte, da spodnja priporočila ne obsegajo vseh možnih ukrepov in da boste morda morali predloge prilagoditi, da bodo najboljše ustrezale vašemu športnemu dogodku.

Prostor in prizorišče

- Izberite obstoječe prostorske zmogljivosti, kjer je to mogoče.
- Izvajajte politiko prepovedi kajenja.
- Uporabljajte biorazgradljive čistilne izdelke.
- Omejite uporabo vozil na samem prizorišču, tako da zagotovite varna parkirišča v bližini.
- Zmanjšajte in preprečite hrup z opozorili, upoštevajte predpise, opozarjajte in kontrolirajte.
- Spoštujte lokalno kulturo in dediščino ter se izogibajte uporabi prostorov z okoljsko občutljivimi ekosistemi.

Pri izbiri kraja se vprašajte:

1. Je v središču mesta? Športniki, organizatorji in gledalci bi morali imeti kratke in/ali primerne razdalje za prevoz na delo.
2. Ali je dostopen z javnim prevozom?
3. Ali je varen za udeležence, organizatorje, zaposlene in skupnost?
4. Ali je dostopen vsem udeležencem (npr. dostopen z invalidskim vozičkom)?
5. Ali sta potrebno prizorišče in oprema že na voljo?
6. Ali obstaja oziroma je v uporabi politika trajnosti?

Transport

- Gledalcem in športnikom zagotoviti informacije, smernice, ozaveščanje in spodbude za uporabo storitev javnega prevoza.
- Povežite se z lokalnimi izvajalci javnega prevoza, da zagotovite zadostne, cenovno dostopne in učinkovite načine javnega prevoza.
- Zagotovite informacije in zemljevide poti in kolesarskih poti.
- Ponudite nadzorovano parkirišče za kolesa ali vzpostavite pobudo za izposajo koles med dogodkom.
- Med prevozom vaše ekipe uporabljajte vozila z nizkimi emisijami, hibridne in električne avtomobile.

Hrana in pijača

- Spodbujajte in podpirajte zdravo prehrano (npr. sadje, zelenjava, žitarice in druga sveža hrana z nizko vsebnostjo sladkorja, malo natrija, brez transmaščob in nepredelano hrano).
- Ne pozabite zagotoviti pitne vode na vseh lokacijah in prizoriščih dogodkov, tako da prizorišče opremite s pipami za varčevanje z vodo.
- Upoštevajte posebne prehranske zahteve športnikov.
- V največji možni podpirajte naravne, sezonske, lokalne in regionalne vire.

- Za živila zagotovite zgolj nujno embalažo, v biološko razgradljivi embalaži, ki jo je mogoče reciklirati.
- Zagotovite razgradljive ali skodelice za večkratno uporabo, namesto plastičnih.

Ravnanje z energijo in odpadki

- Optimalno upravljajte razsvetljava, hlajenje in ogrevanje lokacije in prizorišča.
- Zmanjšajte porabo vode in uporabite vodo iz obnovljivih virov.
- Vključite zajemanje in ponovno uporabo padavinske vode; stranišča z varčevalnim pretokom vode in pisoarje brez izplakovanja.
- Kupite tisto, kar nujno potrebujete.
- Razmislite, kaj ponujate tekmovalcem in ali je to mogoče nadomestiti z alternativami brez plastike. Ena od možnosti je zagotoviti praktičen predmet (npr. platenke za vodo za večkratno uporabo), ki jih bodo tekmovalci lahko odnesli s seboj, namesto predmetov za vitrino (npr. medalja).
- Odpadke, ki se jim ne moremo izogniti, je treba ponovno uporabiti, reciklirati ali poslati v kompostiranje.
- Z učinkovito uporabo in postavitvijo zabojnikov za smeti in recikliranjem poskrbite, da bo prireditveni prostor brez smeti.
- Pripravite nalepke za večjo vidnost košev za ločene odpadke in recikliranje
- Donirajte oblačila in opremo lokalnim športnim društvom, javnim organizacijam ali trgovinam z rabljenim blagom.
- Prosite gostince, naj neporabljeno hrano podarijo lokalnim zavetiščem.

Financiranje in dobavna veriga

- Poiščite sponzorje, ki so predani in sposobni pomagati pri doseganju trajnostnih športnih dogodkov (npr. rešitve z malo odpadki in nizkimi emisijami ogljika, etično pridobivanje virov in trajnostno delovanje).
- Identificirajte organizacije v vaši skupnosti, ki se ukvarjajo s podnebnimi ukrepi, da poiščete skupne priložnosti za sodelovanje.
- Prepričajte se, da so vaši dobavitelji v skladu z nacionalnimi/evropskimi kodeksi ravnanja (kodeks ravnanja EU o odgovornem poslovanju s hrano in tržnih praksah najdete [tukaj](#)).
- Uporabite lokalne organizacije za začasna dela, prostovoljce in izvajalce ter zagotovite pravičen sistem plačila.
- Sodelujte z lokalnimi podjetji in tistimi, ki podpirajo raznolikost in ljudi z različnih okolij.
- Pogovorite se s svojimi sponzorji, kako najbolje zagotoviti ohranitev trajnostne vizije brez plastike, hkrati pa promovirati njihovo podjetje.

Komunikacija in diseminacija

- Izberite nekaj osredotočenih sporočil in jih uporabite skozi celoten dogodek. Pazite, da ne pretiravate s prekomerno uporabo izrazov in slik, ki niso točni, ali s pretiranim podarjanjem okoljskih praks organizacije.
- Uvedite elektronske sisteme za registracijo dogodkov, komunikacije, finance in potrdila o udeležbi, kjer je to mogoče.

- Za postopek ocenjevanja aktivnosti ustvarite kode QR, ki bodo vodile do spletnih orodij za ocenjevanje (npr. Google Obrazci) in bodo na voljo na določenih mestih v prizorišču.
- Izogibajte se nepotrebemu papirju, letakom in pošiljanju po pošti.

Več informacij najdete v [Priročniku usposabljanja za šport in okolje – Modul 6.](#)

Kako izvajati športne dogodke v naravi z refleksijo na okolje

Pri organizaciji športnih dogodkov običajno sledimo strukturiranemu načinu organizacije, ki je na vsakem športnem dogodku enak. Na primer, morda imate standardizirano metodo za organizacijo nogometne tekme ali tekaške tekme. Vendar, ali se pri tej metodi upošteva vpliv športnega dogodka na okolje? Verjetno ne, vendar je vedno prostor za izboljšave.

Organiziranje zelenih športnih dogodkov in aktivnosti je pomembno ne le za športni klub in društva, temveč predvsem za udeležence, amaterske športnike, mlade in njihove družine. Ozaveščanje o okoljskih vprašanjih in o povezavi med športom in okoljem, izobraževanje in posredovanje znanja in informacij mladim, njihovim družinam, amaterskim športnikom je temeljnega pomena za širjenje zelenega sporočila na več ravneh. Še posebej, ko gre za mlade, prej ko dobijo to znanje, večji bo vpliv v prihodnosti tako na mikro kot makro ravni.

Organizacija športnih dogodkov z refleksijo na okolje je torej način ozaveščanja o okoljskih vprašanjih, v tem primeru na ravni udeležencev.

Za organizacijo športnih dogodkov v naravi v kombinaciji z okoljsko refleksijo je v organizacijo dogodka priporočljivo vključiti naslednja vprašanja:

- Kakšen je lahko vpliv vašega športa na okolje?
- Kako lahko športni dogodki, ki jih je treba organizirati v okviru vaše dejavnosti, vplivajo/spremenijo/motijo naravno okolje?
- Kaj naj spremenimo v svojih praksah, da bomo zmanjšali vpliv na okolje pri organizaciji, izvedbi in zaključku športnih dogodkov?

Poleg tega model Zelena liga predlaga, da bi športni dogodki vključevali športno dejavnost ter eno izobraževalno in izkustveno učno komponento, ki bo vzpodbudila skupinsko refleksijo o tem, kako zmanjšati vpliv športa na okolje, v katerem neposredno živimo.

Med športno vadbo lahko udeležence opozorite na določene okoljske izzive ali značilnosti, povezane s športom, s katerim se ukvarjajo. Po športni dejavnosti lahko poteka neformalno izobraževanje in refleksija na okolico npr.:

- razprave o pomenu gozda,
- pomen tega ekosistema za okolje,
- razmislek o onesnaženosti, ki jo povzroča športna prireditev,
- razmišljanje o tem, kako ohraniti okolje pri ukvarjanju s športom,
- skupinska razprava pred ali po športnem dogodku, npr. tekaški tekmi, v vašem klubu/ekipi, da razmislite o vplivu vašega dogodka na okolje; načine izboljšanja; in ukrepe, ki jih je treba upoštevati pri naslednjem športnem dogodku, ki ga boste organizirali,

- razmislek o vlogi ekosistemov v našem vsakdanjem življenju in o tem, kako lahko človekova dejanja vplivajo na njihovo delovanje.

Predstavljena vprašanja in metode so okvirni ukrepi, ki bi jih športne organizacije in športni strokovnjaki lahko uvedli za izvedbo športnih dogodkov z refleksijo na okolje. Morda pa vas dani primeri vzpodbudijo k uvedbi drugih inovativnih idej, ki bi jih lahko uporabili!

Kako organizirati športne dogodke v kombinaciji z okoljskimi akcijami

Organizacija športnih dogodkov v kombinaciji s trajnostnimi aktivnostmi pripomore k približevanju narave mladim, da se začnejo zavedati pomena skrbi za okolje, na katerem koli območju in ekosistemu. Šport je namreč najučinkovitejše orodje prenašanja vrednot varstva okolja, ki na aktiven, prijeten in zabaven način, vključuje mlade.

Te vrste dejavnosti je mogoče organizirati z vključevanjem različnih starostnih skupin iz vseh družbenih in kulturnih okolij. Te dejavnosti privabljajo ne le ljubitelje športa, ampak tudi ljudi, ki jim ni vseeno za okoljske probleme. Poleg tega izvajanje aktivnosti, ki združujejo šport z okoljevarstvenimi akcijami, ne le povečujejo zavedanje o pomenu ohranjanja in varovanja okolja, ampak gre tudi za telesne aktivnosti, ki so dobre za zdravje.

Zato združevanje športnih in okoljskih ukrepov zagotavlja dvojni pozitiven učinek, na eni strani na varstvo okolja in na drugi strani na zdravje in dobro počutje ljudi.

Športni in okoljski mini turnirji

Organiziranje športnih tekmovanj in mini turnirjev, ki vključujejo dobre okoljske prakse, spodbuja tudi zdravo, pošteno in vključujočo aktivnost. Dejansko je potrebno pri skrbi za čisto okolje sodelovati že pred samo aktivnostjo. S pripravo čistega igralnega prostora in z zavedanjem, da se med aktivnostjo ne sme metati smeti, se izognemo utrujajočemu delu po koncu turnirja. Športne dogodke lahko namreč spremljajo tudi čistilne akcije na prizorišču, tako pred dogodkom kot po njegovem zaključku. Na ta način se bodo udeleženci bolj zavedali, da redna skrb za okolje zmanjšuje napor ponovnega čiščenja, hkrati pa dajejo »zgled« kako pomembno je, da nimamo negativnega vpliva na okolje, v katerem se nahajamo.

Pri organizaciji tovrstnih športnih tekmovanj imamo možnost raznolike izbire. Vrsta športa in obdobje organizacije tekmovanja se lahko izbere glede na dejavnike okolja, razpoložljiva prizorišča in interese vključenih mladih. Seveda se je treba zavedati, da bi morali mini turnirje in tekmovanja združiti z okoljevarstvenimi akcijami. Šport naj bi se izvajal v zunanjem okolju, ni pa obvezno biti v naravnem okolju, tudi v mestih je potrebno, da ostanejo čista, saj lahko tisto, kar odvržemo na ulicah ali pločnikih, prav tako konča v rekah, oceanih, gozdovih. Zato lahko tudi izvajanje dejavnosti v mestih zagotovi tudi večjo okoljsko ozaveščenost ljudi, in vzpodbudi razmislek o dejstvu, da imajo lahko tudi majhna dejanja na enem kraju velike negativne učinke daleč stran.

Kombinacija zabavnih športnih vsebin ter okoljskih dejanj in kritičnega razmišljanja je dober način za učenje med vadbo in zabavo. V ta namen je primerna izbrana dejavnost moštveni šport: nogomet, odbojka, košarka, rokomet, kriket, vaterpolo, ragbi itd., da se ustvari tudi občutek sodelovanja, skupine, ne samo z zmago na tekmovanju, ampak tudi s čiščenjem okolja. V ta namen je treba

predvideti hibridni sistem točkovanja, ki ne šteje le športnih točk, ampak tudi točke za okoljske aktivnosti (glejte naslednje odstavke o »hibridnem sistemu točkovanja«).

Športne in okoljske štafete

Štafetne igre so še en primer združevanja športa in okoljskega delovanja; v tem primeru občutek skupine, skupnosti in sodelovanja daje dejstvo, da štafetna igra sama po sebi zahteva sodelovanje me udeleženci. Poleg tega štafetna igra poudarja dejstvo, da ima dejanje ene osebe posledice na dejanja drugih oseb.

Tovrstna aktivnost se zgleduje po aktivnosti imenovani »plogging« (pobiranje smeti med tekom). Gre za tek in pobiranje smeti v vrečo, kot simbolične štafete, ki jo je treba predati. Sporočilo, ki ga posredujemo, je izboljšanje dobrih okoljskih praks, ki se seštevajo k skupnemu tekmovalnemu rezultatu.

V primeru kombinacije športa z okoljskimi akcijami bo v štafetah zmagala ekipa, ki ne bo prva končala dirke, ampak bo to kombinacija točk za zbiranje odpadkov in najboljših športnih rezultatov (glej odstavke o "hibridnem sistemu točkovanja" «).

Načrtovana aktivnost je tekmovalnega značaja vendar jo je mogoče prilagoditi različnim pogojem: lahko se organizira na cesti, kopnem, vodi, na različne načine in kadarkoli v letu.

Hibridni sistem točkovanja

Pri organizaciji športnih turnirjev in štafet v kombinaciji z okoljskimi akcijami, kot je navedeno v prejšnjih odstavkih, je pomembno predvideti sistem točkovanja, ki združuje točke za oboje, poudariti obe akciji: športno in okoljsko.

Hibridni sistem točkovanja je predlagan sistem, zasnovan tako, da združuje okoljske ukrepe in športne rezultate, pri čemer vsaka ekipa prejme tako »zelene točke«, kot »športne točke«.

Hibridni sistem točkovanja lahko temelji na:

- sporočila ozaveščanja (tj.: 1 »zelena točka« za vsako objavljeno sporočilo, video)
- vrečke za smeti (tj.: 1 »zelena točka« za vsako napolnjeno vrečko)

Končni rezultat na ta način bo izračunan glede na športne točke (npr. število golov v nogometu) + zelene točke. Sledite primerom, da dobite predstavo, kako bi to lahko storili.

EKIPNI ŠPORTI - Končni rezultat = športne točke * zelene točke

Primer: Odbojcarska tekma

	RDEČA EKIPA	RUMENA EKIPA
REZULTAT TEKME	3	2
OBJAVLJEN VIDEO	5	9
POLNE VREČKE	2	2
KONČNI REZULTAT	$3 * (5+2) = 21$	$2 * (9+2) = 22$

32

Primer kaže, da tudi če je tekmo zmagala rdeča ekipa, je končni zmagovalec rumena ekipa zaradi zbranih zelenih točk.

Opomba: Če je ena od 2 kategorij 0, bo končni rezultat ustrezal dejansko doseženim točkam.

ŠTAFETNI TEK – Končni rezultat = končni čas dirke – (št. vreč * ½ sekunde)

Primer

	RDEČA EKIPA	RUMENA EKIPA
ČAS	57 sekunde	56 sekunde
POLNE VREČKE	4	1
KONČNI REZULTAT	$57 - (4 * 0,5) = 57 - 2 = 55$	$56 - (1 * 0,5) = 55,5$

Primer kaže, da tudi če je rumena ekipa zmagala tekmo, je rdeča ekipa končna zmagovalna ekipa, ker je pobrala več smeti.

Končni rezultati so izračunani po koncu tekmovanj, da se razglasi zmagovalna ekipa za vsako kategorijo.

Vrste aktivnosti

Športna društva na lokalni ravni predstavljajo temelj celotnega športa. Združevanje in zastopanje velikega števila ljudi, klubom omogoča in jim daje možnost, da vplivajo na lokalno in širšo politiko za sprejemanje ustreznih politik in ukrepov, spodbujajo in izvajajo okolju prijazne dejavnosti ter spodbujajo pozitiven odnos udeležencev in širše javnosti do okolja.

Izpostavljamo tri oblike, s katerimi lahko športna društva na lokalni ravni dosežejo te trajnostne cilje.

1. Dejavnosti ozaveščanja
2. Dogodki in športne aktivnosti
3. Infrastruktura

Dejavnosti ozaveščanja

Ozaveščanje javnosti je pomembno za povečanje pripravljenosti in podpore, spodbujanje samoiniciativnosti in delovanja za doseganje skupnih ciljev. Dvig politične ozaveščenosti je pomemben, saj so oblikovalci politik ključni akterji v procesu prilagajanja.

Končni cilj tovrstnih aktivnosti ozaveščanja je doseči dolgoročno trajne vedenjske spremembe posameznikov in organizacij. Njihov namen je zagotoviti, da vse ustrezne zainteresirane strani razumejo težavo in sprejmejo pravilne ukrepe.

Dejavnosti za ozaveščanje, ki jih lahko izvajajo športni klubi, vključujejo, vendar niso omejene na:

- **Politika športnega kluba**
Sprejmite smernice in oblikujte pravila za delovanje vašega kluba in vseh članov, ki bodo usmerjena v izvajanje vseh dejavnosti in programov društva, tako da bodo upoštevani okoljevarstveni ukrepi.
- **Redne akcije ozaveščanja**
Večkrat letno organizirajte aktivnosti, kjer opozarjate na problematiko varstva okolja. Učinkovitost kampanje boste povečali z uporabo različnih komunikacijskih sredstev: tisk, informativni plakati (z uporabo recikliranega papirja ali e-plakatov), eko majice, družbeni mediji, javne razprave itd.
- **Spletna stran in družbeni mediji**
Oblikujte spletno stran, ki odraža vašo okoljsko usmerjenost, uporabite družbene medije in svoja omrežja za distribucijo svojih sporočil. Organiziranje tekmovanja preko družbenih medijev je lahko tudi odličen način za ozaveščanje.
- **Zagovorništvo**
V okviru svojih aktivnosti nagovarjajte svoje člane in javnost, izpostavljajte problematiko varstva okolja in pozivajte k ukrepanju.

Nekaj primerov:

[Climate ADAPT](#)

[Ecosphere+](#)

[SportandDev](#)

Dogodki

Športne prireditve in redna športna vadba so osnovni način, s katerim lahko športna društva uresničujejo usmeritve varstva okolja in dejansko izvajajo okoljevarstvene ukrepe ter poudarjajo rabo bolj zelenih virov.

Uspešno izvajanje kateregakoli programa zahteva načrtovanje. Da bo vaš program zelen, morate načrtovati naslednje:

- Usmerjeni ukrepi
Ukrepi, ki jih lahko naslovite s svojim programom in aktivnostmi, se lahko nanašajo na splošno varstvo okolja, ohranjanje čiste vode, obnovljive vire energije, zmanjšanje ogljičnega odtisa, zmanjšanje količine odpadkov itd.
- Zainteresirane strani, deležniki
Za uspešno izvedbo je potrebna širša podpora: prostovoljci, ki bodo opravili potrebno delo, finančni podporniki, ki bodo zagotovili potrebno finančno in materialno podporo, medijski podporniki, ki bodo poskrbeli za potrebno promocijo, transport, ki bo okolju prijazen, ravnanje z odpadki, uporaba iz okolju prijaznih materialov (npr. papirnati kozarci) ipd.
- Izvedba
Glede na cilj programa/dogodka in ciljno skupino je treba izbrati kraj dogodka oziroma programa, ki bo zagotovil največjo odmevnost in prepoznavnost.

Ustrezno sporočite namen in cilje programa/dogodka.

Zagotovite okolju prijazne možnosti, npr. prevoz, zabojnike za recikliranje itd.

Določite, kako meriti učinke in predstavite rezultate.

Nekaj primerov:

[Responsible sports events](#)

[SFORAE](#)

[Going green: How to host an eco-friendly event](#)

Več v predhodnem poglavju »Kako organizirati zelene športne aktivnosti in dogodke«

Infrastruktura

Športna infrastruktura ima v športu ključno vlogo. Večina sodobnih športov zahteva določeno infrastrukturo (npr. atletski stadion, košarkarsko dvorano itd.), brez katere se šport ne more izvajati. Tudi športi, ki jih sicer lahko izvajamo v naravi, zahtevajo nekakšno ureditev prostora (npr. tek na smučeh, motokros, kajak/kanu ipd.).

Skrb za okolje se začne na lokalni ravni. Združevanje in zastopanje velikega števila ljudi daje klubom tudi velik vpliv v lokalnem in širšem okolju ter jim daje možnost, da vplivajo na lokalno in širšo politiko, da sprejme ustrezne politike in ukrepe.

Športne organizacije in društva imajo tako izjemno priložnost in hkrati dolžnost, da vplivajo na umeščanje in gradnjo športne infrastrukture na lokalni ravni. Ključni dejavniki, ki jih lahko izpostavijo društva, so:

- Načrtovanje športne infrastrukture
Od umestitve v prostor do uporabe okolju prijaznih materialov in načinov gradnje.
- Uporaba energetske učinkovitih ukrepov
Od namestitve obnovljivih virov energije, kot sta veter in sonce, do uporabe okolju prijaznih porabnikov energije, kot so energetske učinkovite razsvetljave, ogrevanje in hlajenje,
- Raba vode in ravnanje z odpadki
- Prometna dostopnost
Umestitev infrastrukture v prostor, ki omogoča enostaven in hiter (kratek) dostop ter uporabo okolju prijaznih oblik prevoza (kolo, peš) in javnega prometa.

Nekaj primerov:

[Green Technology tips](#)

[Sustainable infrastructure](#)

[Strategic Policies for Sustainable Infrastructure](#)

[How to Design a Sustainable Sports Facility](#)

Načela in cilji

Cilji, ki jih želimo z zelenim športom doseči na splošni ravni, so povezani z načeli izvedbe prireditve, ki se nanašajo na cilje same prireditve.

Načela zelenega športa

Sporazum Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) je vzpostavil mednarodno okoljsko pogodbo za boj proti »nevarnemu človekovemu vplivu na podnebni sistem«, deloma s stabilizacijo koncentracij toplogrednih plinov v ozračju. Podpisalo ga je 154 držav na konferenci Združenih narodov o okolju in razvoju (UNCED), znani kot Earth Summit, ki je potekala v Riu de Janeiru od 3. do 14. junija 1992.

Šport je poleg modne industrije sektor, v katerem so bile sprožene podnebne akcijske pobude. Športne organizacije in njihove skupnosti, ki so se poenotile v skupnih načelih, so s sodelovanjem ustvarile pobudo, da bi sektor športa postavile na pot nizkoogljičnega gospodarstva, o katerem so se svetovni voditelji dogovorili v Parizu s sprejetjem resolucije »Šport za podnebne ukrepe«¹¹.

Določenih je pet načel, ki jim bodo izvajalci športa za podnebne ukrepe sledili:

1. Sistematično si prizadevati za spodbujanje večje okoljske odgovornosti.
2. Zmanjšati splošni vpliv na podnebje.
3. Izobraževati za podnebne ukrepe.
4. Spodbujati trajnostno in odgovorno potrošnjo.
5. Zavzemati se za podnebne ukrepe s komunikacijo.

37

Cilji:

1. Zmanjšati okoljski odtis športnih dejavnosti in dogodkov.
2. Ustvariti trajnostno delovanje za podporo športnim dogodkom in usposabljanju.
3. Zmanjšati ogljični odtis, povezan s športnimi potovanji.
4. Maloprodaja in prodaja trgovskega blaga.
5. Spodbujanje trajnosti (obravnavava težav skupaj s ponujenimi rešitvami).

Načela dejavnosti in dogodkov zelenega športa

Varnost

Varnost vseh udeležencev, obiskovalcev in osebja bi morala biti glavna prednostna naloga zelenih športnih dejavnosti in dogodkov. To lahko vključuje izvajanje varnostnih protokolov in načrtov za nujne primere, zagotavljanje ustreznih zdravstvenih storitev ter zagotavljanje, da so vsi objekti varni in dobro vzdrževani.

¹¹ [Sports for Climate Action, UN](#)

Vključevanje

Zelene športne dejavnosti in dogodki morajo biti vključujoči za vse udeležence, ne glede na njihovo poreklo, raso, spol ali sposobnosti. To se lahko nanaša na zagotavljanje dostopnih prostorov, spodbujanje raznolikosti in vključenosti v vse vidike dogodka ter ustvarjanje prijetnega in spoštljivega okolja za vse udeležence.

Enakopravnost

Zelene športne dejavnosti in dogodki morajo spodbujati enakost in pravičnost v vseh vidikih dogodka. Potrebno je zagotoviti, da imajo vsi udeleženci enak dostop do virov in priložnosti, spodbujanje pravičnosti plačila ter spodbujanje raznolikosti in vključenosti.

Sodelovanje

Zelene športne dejavnosti in dogodki zahtevajo sodelovanje med različnimi deležniki, vključno z organizatorji, udeleženci, sponzorji in skupnostjo. Sodelovanje lahko pomaga spodbujati trajnost, varnost, vključenost in enakost. To lahko vključuje sodelovanje z lokalnimi podjetji pri pridobivanju trajnostnih izdelkov, partnerstvo z lokalnimi organizacijami za spodbujanje vključenosti in raznolikosti ter sodelovanje z vladnimi agencijami za spodbujanje varnosti in skladnosti s predpisi.